

Svenska grundskollärares hälsa och välbefinnande i arbetet 1978

SND-ID: snd0141-1. **Version:** 2.0. **DOI:** <https://doi.org/10.5878/001615>

Tillhörande dokumentation

0141KB.pdf (1 MB)

0141q.pdf (1.1 MB)

Citering

Brenner, S.-O. (2013) Svenska grundskollärares hälsa och välbefinnande i arbetet 1978 (Version 2.0) [Dataset]. Karolinska Institutet. Tillgänglig via: <https://doi.org/10.5878/001615>

Skapare/primärforskare

Sten-Olof Brenner - Karolinska Institutet, Laboratoriet för klinisk stressforskning

Forskningshuvudman

[Karolinska Institutet](#) - Laboratoriet för klinisk stressforskning

Beskrivning

Studien Svenska grundskollärares hälsa och välbefinnande i arbetet ingår i projektet Arbete, hälsa och välbefinnande för lärare och skolledare inom grundskolan samt för lärare inom barnomsorgen. Detta forskningsprojekt ingår i ett nordiskt samarbetsprojekt Arbetsmiljö, hälsa och välbefinnande för lärare inom grundskolan i Norden. Nordiska ministerrådets ämbetsmannakommitté för arbetsmiljöfrågor gav år 1975 de nordiska stressforskarna i uppdrag att vid ett Nordstress-symposium försöka enas om en plan för att genomföra ett samnordiskt projekt om psykosocial miljö och hälsa inom arbetslivet. En av de två arbetstagargrupper som utarbetades till projektförslag var grundskollärare.

Studien Svenska grundskollärares hälsa och välbefinnande i arbetet genomfördes vid laboratoriet för klinisk stressforskning/institutionen för psykosocial miljömedicin vid Karolinska institutet under ledning av Sten-Olof Brenner. Projektet genomfördes år 1978 med urval av svarspersoner, uppläggning och utskickning av frågeformulär samt insamling och bearbetning av svar. I en enkätundersökning har man ställt ett antal frågor till ett slumpmässigt urval av grundskollärare. Man har genom frågorna velat få reda på hur lärarna upplever sin arbetssituation, om hur arbetsmiljön och arbetets speciella karaktär påverkar lärarnas hälsa och välbefinnande. Man vill också undersöka hur lärarens ålder, kön och annan social bakgrund påverkar lärarens upplevelse av arbetet. Man har också jämfört olika lärarkategorier med varandra beträffande hur undervisning i olika stadium och ämnen påverkar lärarens arbetsmiljö.

Enkäten innehöll frågor om tjänstgöring och tjänstgöringstid, undervisning i årskurser och ämnen, klassernas storlek och antal lärare, skolans upptagningsområde, schemaläggning, lektioner, klasser o dyl., diskussioner och sammanträden om undervisningen, skolbyggnad och arbetslokaler, arbetsmiljöproblem, uppfattning om elever, kontakt med andra lärare, kontakt med föräldrar, kontakt med skolledningen, utbildning, faktorer som styr arbetet, oro och svårigheter i arbetet, stöd och hjälp i arbetet, uppskattning och kritik i arbetet, påfrestningar i arbetet, fritid, brist på tid för fritidsaktiviteter, hälsotillstånd samt privata förhållanden.

Syfte:

Det övergripande syftet med projektet var att ta reda på hur lärarna upplevde sin arbetssituation, och hur arbetsmiljön och arbetets speciella karaktär påverkade lärarnas hälsa och välbefinnande.

Data innefattar personuppgifter

Nej

Språk

[Svenska](#)

Analysenhet

[Individ](#)

Population

Lärare från två lärarförbund (SFL och SL)

Tidsdimension

[Tvärsnitt](#)

Urvalsmetod

Urvalet av lärare till enkätundersökningen gick till så att man på underlag som tillhandahölls av Statistiska Centralbyrån (SCB) urskilde nio olika kommuntyper vilka representerar ett miniatyr-Sverige i socioekonomiska avseenden. Inom de utvalda kommunerna drogs sedan lärare ur Svenska facklärarförbundets och Sveriges lärarförbunds medlemsregister för år 1978 så att samtliga lärargrupper som ingår i dessa fackförbund blev representerade i undersökningen. Eftersom vissa lärargrupper är små har man överrepresenterat dem för att få ett tillräckligt stort antal i undersökningen. Lärarkategorierna är därför oproportionellt representerade i undersökningen. Det slutliga urvalet omfattade 50 kommuner och 3154 lärare. Sammanlagt besvarades enkäten av 2421 lärare. Bortfallet varierade mellan olika lärargrupper och var störst för vissa facklärargrupper.

Variabler

457

Antal individer/objekt

2421

Dataformat / datastruktur

[Numeriska](#)

Geografisk utbredning

Geografisk plats: [Sverige](#)

Ansvarig institution/enhet

Laboratoriet för klinisk stressforskning

Forskningsområde

[Arbetsförhållanden](#) (CESSDA Topic Classification)

[Medicin och hälsovetenskap](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Arbetsmedicin och miljömedicin](#) (Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011)

[Hälsa](#) (CESSDA Topic Classification)

[Allmän hälsa och välbefinnande](#) (CESSDA Topic Classification)

[Arbete och sysselsättning](#) (CESSDA Topic Classification)

Nyckelord

[Arbete](#), [Arbetsbelastning](#), [Arbetsstillfredsställelse](#), [Fritidsaktiviteter](#), [Hälsa](#), [Hälsotillstånd](#), [Miljöexponering](#), [Mellanmänskliga relationer](#), [Psykisk hälsa](#), [Sjukdom](#), [Sjukfrånvaro](#), [Skolor](#), [Social miljö](#), [Socialt stöd](#), [Psykologisk stress](#), [Undervisning](#), [Yrken](#), [Yrkesmässig exponering](#), [Relationer inom yrkesgrupper](#), [Skollärare](#), [Lärare](#)

Publikationer

Brenner, S-O., Tellenback, S., & Walck, C. (1979) Arbete, hälsa och välbefinnande för lärare och skolledare inom grundskolan samt för lärare inom barnomsorgen : I: Psykosocial miljö, välbefinnande och hälsa för lärare i grundskolan. Report 108. Stockholm: Karolinska institutet.

[Libris](#)

Lundberg, M. (ed.) (1981) Arbetsmiljö, hälsa och välbefinnande för lärare inom grundskolan i Norden. Stockholm: Nordiska rådet. ISBN-91-38-06413-8.

ISBN: 91-38-06413-8

Sveriges lärarförbund and Sveriges facklärarförbund (1980) Att vara lärare - glädje eller plåga. Nordstress ett samnordiskt arbetsmiljöprojekt. ST- tryck.

Om du publicerat något baserat på det här datamaterialet, [meddela gärna SND](#) en referens till din(a) publikation(er). Är du ansvarig för katalogposten kan du själv uppdatera metadata/databeskrivningen via DORIS.

Tillgänglighetsnivå

Åtkomst till data via SND

Data är tillgängliga via beställning

Användning av data

[Att tänka på vid användning av data som delas via SND](#)

Versioner

Version 2.0. 2013-10-17

[Version 1.0](#). 1986-12-13

Ladda ner metadata

[DataCite](#)

[DDI 2.5](#)

[DDI 3.3](#)

[DCAT-AP-SE 2.0](#)

[JSON-LD](#)

[PDF](#)

[Citering \(CLS\)](#)

Publicerad: 2013-10-17

Senast uppdaterad: 2018-11-20